

Co-funded by
the European Union

EUROPEES CULTUREEL ERFGOED

PARTNER: Nationaal Museumcomplex "Moldavië"

LAND: Roemenië

COMPLEXUL
MUZEAL
NAȚIONAL
MOLDOVA
IAȘI

Inhoudsopgave

1. <i>Introductie</i>	2
2. <i>Leerdoelen</i>	3
3. <i>Theoretische achtergrond</i>	4
4. <i>Cultureel erfgoed</i>	5
4.1 Inleiding tot het onderwerp	5
4.2 Toepassing in het volwassenenonderwijs	6
4.3 Casestudy's en voorbeelden	7
5. <i>Onderwijs- en leermethoden</i>	8
5.1 Methodologische aanpak	8
5.2 Voorgestelde activiteiten	9
6. <i>Referenties en verder leesmateriaal.</i>	10
7. <i>Conclusie</i>	10

1. Introductie

Europees cultureel erfgoed is een gebied dat instellingen zoals musea, galeries, academies, universiteiten, religieuze instellingen, toeristenbureaus, ngo's verenigt, maar ook individuen die curatoren, conservatoren, restaurateurs, deskundigen, onderzoekers, exploitanten, opvoeders of kunstenaars, ambachtslieden enz. kunnen zijn, die allemaal werken aan het verbinden van verleden, heden en toekomst.

Volgens UNESCO is erfgoed onze erfenis uit het verleden, waar we vandaag mee leven en wat we doorgeven aan toekomstige generaties. Ons cultureel en natuurlijk erfgoed zijn beide onvervangbare bronnen van leven en inspiratie."¹ De Europese Commissie omschrijft op haar beurt het brede scala aan domeinen die onder de vrij brede paraplu van cultureel erfgoed kunnen worden ondergebracht als "een gedeelde bron van herinnering, begrip, identiteit, dialoog, cohesie en creativiteit".²

Geconfronteerd met een constante evolutie en een veranderend begrip, is het concept van cultureel erfgoed in de loop van de tijd aangepast aan de voortdurende wijzigingen van maatschappelijke beoordelingssystemen, aangezien het de symboliek en de waarde die de samenleving aan haar creaties geeft, omvat. Als de praktijk van het verzamelen van waardevolle voorwerpen eeuwen geleden begon, in de late middeleeuwen en de vroegmoderne tijd, waren de eerste vormen van institutionalisering van het proces de encyclopedische representaties die probeerden de hele wereld in één kamer te houden.³

Afkomstig uit het verleden, bereikt cultureel erfgoed ons, hedendaagse mensen, als een symbolisch en representatief bewijs van vroegere samenlevingen en hun waarden, met als doel het naar de toekomst te sturen. Het kan worden geïnterpreteerd als een brug die de verschillende tijdssegmenten – verleden/heden/toekomst – met elkaar verbindt en de tijd in een onverdeeld continuüm bij elkaar houdt. Vandaar het belang, de materialiteit, de betekenis, het landelijke, maar ook wereldwijd.

Als we het hebben over cultureel erfgoed, zijn er twee belangrijke verschillen die het nulniveau vertegenwoordigen in het begrijpen ervan en zijn bestaansvormen, van manifestatie. Aan de ene kant is er de kwaliteit van tastbaar of immaterieel dat benaderd moet worden. Aan de andere kant kan het onderscheid ook worden gemaakt tussen roerend, onroerend maar ook onderwatererfgoed. Om dit onderscheid heel kort uit te leggen, is het de moeite waard erop te wijzen dat materieel erfgoed alle fysieke artefacten omvat die ons bereiken uit het verleden, uit eerdere beschavingen, die ze hebben gecreëerd en er symbolische waarde aan hebben toegekend, ze als zodanig hebben gebruikt en voor hetzelfde doel hebben bewaard. Als het gaat om onroerend erfgoed, kan het worden opgevat als gebouwd erfgoed, zoals monumenten, historische sites, religieuze gebouwen enz. Hoewel het gaat om immateriële componenten, zoals de vaardigheden die specifiek zijn voor het gebouw of decoratieve technieken, of de religieuze praktijken die erin worden uitgevoerd, maken de gebouwen zelf deel uit van het materiële erfgoed. Een ander specifiek type materieel erfgoed is het erfgoed dat onder water bewaard is gebleven

¹ [Werelderfgoed | UNESCO](#)

² [EU-beleid voor cultureel erfgoed - Cultuur en creativiteit](#)

³ [Het concept en de geschiedenis van cultureel erfgoed | Cultureel Erfgoed Studies](#)

specifieke historische contexten. Tamaterieel erfgoed omvat ook grotschilderingen
fgoed, zoals gespecificeerd in de UNESCO-woordenlijst van 2009.⁴

ch vooral bezighoudt met de conserveringskwesties in verband met cultureel
... Europese Unie het gaan promoten als een drijvende kracht voor de hedendaagse
samenlevingen. Dit komt vooral doordat de culturele en creatieve sectoren bepalend zijn voor
economische groei, werkgelegenheid en sociale cohesie. Cultureel erfgoed kan fungeren als een
sociale katalysator, kan bijdragen aan het opbouwen of consolideren van een gevoel van
saamhorigheid, van verbondenheid met de gemeenschap, en zo het leven van mensen verrijken.
Zoals de statistieken aantonen, zijn er op het niveau van de Europese Unie meer dan 300.000
mensen werkzaam in de sector van het cultureel erfgoed, terwijl er op aanverwante gebieden zoals
horeca, tolken en veiligheid nog eens 7,8 miljoen banen zijn.

Maar de drijvende kracht van cultureel erfgoed is te vinden in de educatieve middelen die het
biedt, op alle niveaus, van de vroege kinderjaren tot permanente educatie en geavanceerd
academisch onderzoek. Vergroot door de ontwikkeling van digitale instrumenten, kan de
verwerving van kennis met betrekking tot cultureel erfgoed bijdragen tot de verbetering van het
onderwijsniveau van volwassenen, ongeacht hun eerdere vaardigheden en formele kwalificaties.

⁴ [Cultureel erfgoed | UNESCO UIS](#)

2. Leerdoelen

De educatieve doelstellingen die gedurende de hele module zullen worden gevolgd, zijn gericht op het bevorderen van begrip, waardering en behoud van gedeelde tradities, geschiedenissen en waarden om vrede en respect te bevorderen en nationalisme en extremisme te bestrijden

1. **Bewustwording en respect inspireren door middel van cultureel erfgoed:** Mensen leren over verschillende culturen om wederzijds respect en begrip te bevorderen.
2. **Een gevoel van identiteit creëren en verbindingen consolideren:** Leerlingen helpen hun eigen erfgoed te verkennen en te begrijpen, en zo een gevoel van verbondenheid en identiteit op te bouwen.
3. **Uitleg over het belang van behoud voor het voortbestaan van cultureel erfgoed:** Het aanmoedigen van activiteiten die culturele artefacten, praktijken en locaties beschermen en behouden, uitleggen hoe gemakkelijk ze kunnen worden vernietigd, hoe belangrijk het is om dergelijke vernietiging te voorkomen.
4. **Kritisch denken bevorderen:** Leerlingen inspireren om de impact van cultuur op de geschiedenis, de samenleving en de mondiale betrekkingen te analyseren.
5. **Creativiteit ontwikkelen en vrije expressie aanmoedigen:** culturele elementen gebruiken als inspiratie voor op kunst en cultuur geïnspireerde onderwijsprocessen.
6. **Integratie van cultureel erfgoed in hedendaagse contexten:** onderzoek naar manieren om tradities op verantwoorde wijze aan te passen en te integreren in het hedendaagse leven.

3. Theoretische achtergrond

Een essentiële term bij het bekijken van het brede veld van cultureel erfgoed is de **collectie**: een reeks objecten die door professionals – museumspecialisten of privéverzamelaars – worden geselecteerd volgens welomschreven criteria. Onder deze, de symbolische waarde van de respectieve items, hun uniciteit, representativiteit, zeldzaamheid. Een museumobject is niet zomaar een object, maar een object dat representatief is voor een bepaalde werkelijkheid, een object dat zijn functionaliteit verliest zodra het deel gaat uitmaken van de museale context, wat met name geldt voor de etnografische en archeologische gebieden. Krzysztof Pomian verwijst naar objecten als *semioforen*, d.w.z. dragers van betekenis.⁵ Een museumtentoonstelling is dat object dat deel uitmaakt van een tentoonstelling en zo een nieuwe betekenis krijgt door het te "lezen" door de kijker, door de bezoeker, die er waarde aan toekent op basis van de door het museum verstrekte informatie, maar ook op basis van zijn/haar voorkennis, en het interpreteert als onderdeel van een complexer proces dat verschillende stimuli omvat: esthetisch genot, wetenschappelijke interesse, nieuwsgierigheid, trots, identificatie, erbij horen enz.

Een **tentoonstelling** is een constructie, het resultaat van een creatief proces dat door een curator is geïnitieerd, waarbij een bepaald onderwerp, een bepaalde kunstenaar, een bepaalde selectie van cultureel erfgoed naar voren wordt gebracht. Het kan de vorm aannemen van een tijdelijke tentoonstelling, die voor het publiek beschikbaar is voor een beperkte periode, meestal variërend van één tot meerdere maanden, soms zelfs een jaar, maar ook van een hoofd- of permanente tentoonstelling, die de manier is om het meest representatieve deel van de cultureel erfgoed in de museumcollecties aan het publiek te presenteren.

Volgens de laatste ICOM-definitie, die op 24 augustus 2022 in Praag is aangenomen, "**is een museum** een permanente instelling zonder winstoogmerk ten dienste van de samenleving die materieel en immaterieel erfgoed onderzoekt, verzamelt, conserveert, interpreteert en tentoonstelt. Open voor het publiek, toegankelijk en inclusief, musea bevorderen diversiteit en duurzaamheid. Ze werken en communiceren ethisch, professioneel en met de deelname van gemeenschappen, en bieden "gevarieerde ervaringen voor onderwijs, plezier, reflectie en kennisdeling."⁶ Het ontstaan van musea is mogelijk geworden na de institutionalisering van de verzamelpraktijk, waarvan het begrip varieerde van modieus tot sommigen tot professioneel voor anderen, en die zich door de eeuwen heen heeft ontwikkeld om geschikte locaties te betrekken, waaronder zowel tentoonstellingsruimtes als opslagruimtes.

Behoud is een doel, dat door alle professionals op het gebied van cultureel erfgoed wordt nagestreefd, met als doel dit door te geven aan toekomstige generaties. Dit kan worden bereikt door passende, deontologisch geïmplementeerde instandhoudings- en herstelmaatregelen. Bemiddeling **of interpretatie van cultureel erfgoed** verwijst naar reeksen maatregelen en acties die in museale contexten worden geïmplementeerd om de betekenis van de tentoonstelling/tentoonstelling over te brengen op de kijkers en bruggen te slaan tussen de afzender en de ontvanger van de museumboodschap.

⁵ Apud André Desvallées en François Mairesse (red.), *Key Concepts of Museology*, Armand Colin, 2010, p. 63

⁶ [Definitie van het museum - Internationale Raad van Musea - Internationale Raad van Musea](#)

obeert soms de uitwisseling van ervaringen en sociale interacties tussen vorderen, en het ontstaan van gemeenschappelijke referenties".⁷

3. Cultureel erfgoed

4.1 Inleiding tot het onderwerp

Aangezien we allemaal ouders, grootouders en overgrootouders hebben van wie we veel erven van wat waardevol is in ons leven, kan een vergelijking met het familiale universum nuttig zijn om het woord 'erfgoed' beter te begrijpen, dat belangrijk is op maatschappelijk niveau. Als het familie-erfgoed dat tegenwoordig vaak duidelijk wordt gespecificeerd in een geschreven testament, of anderszins wordt bepaald door nationale wetten, is erfgoed een algemenere term die zowel materiële als immateriële aspecten verenigt, die allemaal even belangrijk zijn voor alle leden van de samenleving.

Cultureel erfgoed is een concept waarvan wordt aangenomen dat het voor het eerst werd gebruikt door Leibnitz in 1690⁸. Het verwijst naar monumenten, cultuurogoederen, maar ook immateriële elementen, allemaal van algemeen belang. Gezien de intrinsieke waarde ervan en de waardering op maatschappelijk niveau, moet het worden bewaard door gespecialiseerde professionals om de overdracht ervan aan toekomstige generaties te verzekeren.

Tegenwoordig begrepen als "een groep hulpbronnen geërfd uit het verleden die mensen identificeren, onafhankelijk van eigendom, als een weerspiegeling en uitdrukking van hun voortdurend evoluerende waarden, overtuigingen, kennis en tradities. Het omvat alle aspecten van de omgeving die het gevolg zijn van de interactie tussen mensen en plaatsen door de tijd heen",⁹ cultureel erfgoed is een bron van inspiratie voor de samenlevingen van vandaag, een bewijs van alles wat eerdere gemeenschappen door de eeuwen heen hebben gecreëerd, verzameld en geconsolideerd. Hoewel het meestal te vinden is in musea, bibliotheken, onderzoekscentra, op een gestructureerde manier, volgens de typologieën en thema's van de collecties, is het tegelijkertijd een levend organisme dat zich in dezelfde tijd blijft ontwikkelen, binnen de gemeenschappen die het hebben gevormd en in dit laatste geval zijn de verschijningsvormen nogal vloeiend, altijd een proces van onmerkbare transformatie ondergaan.

Meer recentelijk is erkend dat het een interdisciplinair instrument is om een grotere eenheid te bereiken tussen mensen van verschillende naties, maar ook binnen een en dezelfde natie, aangezien het in de meeste gevallen een nauwe samenwerking tussen verschillende officiële instellingen vereist. Het is aan iedereen om het cultureel erfgoed dat belangrijk is voor de eigen persoon te erkennen en deel te nemen aan het proces van koesteren, behouden en laten groeien. Met andere woorden, het is een kwestie van (persoonlijke) keuze maar ook van (maatschappelijke) verantwoordelijkheid en dat komt doordat cultureel erfgoed het individu verbindt met de rest van de samenleving, ongeacht de omvang ervan.

⁷ André Desvallées en François Mairesse, *op.cit.*, blz. 47

⁸ *Ibidem*, p. 39

⁹ *Treaty Series nr. 199 van de Raad van Europa, Kaderverdrag van de Raad van Europa inzake de waarde van cultureel erfgoed voor de samenleving*, Faro, 27.X.2005, blz. 2

4.2 Toepassing in het volwassenenonderwijs

Meer recentelijk wordt cultureel erfgoed ook gewaardeerd om zijn kracht om sociale banden te creëren. Het is van bijzonder belang voor opvoeders, want hoe hoger hun culturele competentie, hoe beter hun vaardigheden zijn om de begunstigden van het onderwijsproces op een gelijkwaardige, inclusieve manier te benaderen, terwijl hun diversiteit wordt erkend.

Door de culturele achtergrond en het culturele erfgoed van alle deelnemers aan de educatieve activiteiten te begrijpen, kunnen opvoeders leermethoden en lesmateriaal ontwerpen en aanpassen en pedagogische omgevingen creëren die gunstig zijn voor iedereen, ongeacht hun niveau van voorkennis. Bovendien biedt samenwerking tussen de cultuuropvoeder en familieleden, evenals met het dagelijkse onderwijzend personeel van de studenten, als dit het geval is, het kader voor een inclusieve en adaptieve leeromgeving waarin de studenten centraal staan.

Het erkennen van verschillen leidt tot **het bevorderen van inclusiviteit** in de eigen onderwijsachtergrond van de culturele organisatie, en dit weerspiegelt zich zowel in de houding van het personeel als in het ontwerp van het lesmateriaal. Een van de grote voordelen van cultuureducatie is dat het een grote verscheidenheid aan onderwerpen en mogelijkheden biedt om de onderwerpen aan te passen aan de werkelijke behoeften en verwachtingen van de doelgroep.

Tegelijkertijd dragen culturele organisaties, terwijl ze **diversiteit bevorderen en het bewustzijn van culturele verschillen vergroten**, ook bij aan sociale verantwoordelijkheid en consolideren ze de sociale verantwoordelijkheid van de gemeenschap waarin ze actief zijn.¹⁰

Naast inclusiviteit heeft cultureel erfgoed ook invloed op het gebied van volwasseneneducatie op het gebied van duurzaamheid. Bewustwording creëren over het belang van het gebruik van lokale hulpbronnen, in plaats van ze lange afstanden te laten afleggen, en begrijpen dat dit ook de economische gezondheid van de gemeenschappen consolideert, zijn van cruciaal belang om samenlevingen om te vormen tot duurzame, levensvatbare samenlevingen op de lange termijn. Een eerste fase in dit proces is de constructie van **duurzaam cultureel denken**, zodat sociale groepen hun territorium kunnen begrijpen, met ook grenzen en waarden. Soms moeten dit soort praktijken worden aangepast, soms betekent het het erkennen van de waarde van dagelijkse dingen en processen die moeten worden bewaard en niet weggegooid.¹¹

¹⁰ Chima Abimbola Eden, Onyebuchi Nneamaka Chisom, Idowu Sulaimon Adeniyi, "Culturele competentie in het onderwijs: strategieën voor het bevorderen van inclusiviteit en diversiteitsbewustzijn", in *International Journal of Applied Research in Social Sciences*, Volume 6, Issue 3, maart 2024, pp. 384 en volgende. DOI: 10.51594/ijarss.v6i3.895

¹¹ Karla Nunnes Penna, "Cultureel erfgoed als educatieve basis voor de traditionele pijlers van duurzame ontwikkeling", conferentiepaper beschikbaar op

Co-funded by
the European Union

https://www.researchgate.net/publication/330881714_Cultural_heritage_as_an_educational_base_for_the_additional_pillars_of_sustainable_development

4.3 Casestudy's en voorbeelden

Resources for Accessible Cultural Tours (REACT) is een Erasmus+-project dat plaatsvindt in de periode 2023-2025 en tot doel heeft de culturele ervaring voor alle bezoekers te verbeteren, met een focus op inclusie en toegankelijkheid. De projectpartners richten zich op de behoeften van diverse doelgroepen, waaronder personen met verschillende handicaps, zichtbaar of onzichtbaar, en pakken ook de voordelen aan van digitale innovatie voor degenen die in het veld werken en, belangrijker nog, voor de eindgebruikers. Het bereiken van een breder publiek en het bevorderen van duurzame, inclusieve culturele praktijken zijn doelstellingen die kunnen worden gerealiseerd door toegankelijke en inclusieve inhoud te ontwikkelen, zowel ter plaatse als online. De eerste stap is om al in de ontwerpfase rekening te houden met de diversiteit van het publiek.¹²

Volkscultuur en cultuur. Onderwijskansen bieden aan jongeren (volkscultuur en cultuur) is een ander Erasmus+-project, dat in 2023-2024 is uitgevoerd en dat de voordelen naar voren heeft gebracht van het versterken van met name volwassenen die behoren tot de groep NEET's (jongeren die geen onderwijs of opleiding volgen en geen baan hebben) door hun contact met de volkscultuur te vergemakkelijken en hen passende informatiebronnen te bieden. Personen die tot de NEET's behoren, vertonen meestal een verhoogd risico op marginalisering en culturele organisatie kan positief werken aan het verminderen en zelfs elimineren ervan door het creëren van educatief materiaal en ervaringen die geschikt zijn voor de mobilisatie van deze groep. In dit kader werkte het projectpartnerschap aan de oprichting van een innovatief museumeducatief programma voor volwassenen die tot de groep NEET's behoren en aan de overgang van de status van musea van bezoekplaatsen naar ruimtes van ondersteuning en betrokkenheid voor de lokale en Europese samenleving. Het project maakte ook gebruik van technologie als middel om de culturele rijkdom van Europa te promoten en onder de aandacht te brengen, en bood de eindgebruikers een MOOC van 7 modules over het belang van cultureel erfgoed en het juiste begrip en kapitalisatie ervan, evenals vier educatieve virtuele rondleidingen, waardoor 360 graden visualisaties mogelijk zijn van de cultureel erfgoedbronnen die beschikbaar zijn op het terrein van de projectpartner.¹³

Connecting Through Cultural Heritage (CONNECTAGE) was een project gericht op het versterken van de positie van opleiders van volwassenen en het verbeteren van hun vaardigheden in het onderwijzen van cultureel erfgoed aan hun volwassen lerenden, die vaardigheden verwerven om het cultureel erfgoed te koesteren, evenals kennis en vaardigheden om verschillende ambachten en artistieke activiteiten te beoefenen. Dit was ook de plek om levenservaringen te delen en communicatieve vaardigheden te verbeteren, onder meer door middel van digitale technologie.¹⁴

¹² Voor meer informatie over het project en de doelstellingen, klikt u op [REACT | Bronnen voor toegankelijke culturele rondleidingen](#)

¹³ Ga voor meer informatie over het project en de resultaten ervan naar <https://www.folkart-culture.eu/>

¹⁴ Meer informatie over dit project is te vinden op de EPAL-pagina [Digitalisering en volwasseneneducatie in Antalya Olgunlasma Institution...](#)

Co-funded by
the European Union

iNTANGIBLE: Digitaling Intangible Cultural Heritage Amidst the Digital Shift (iNTANGIBLE) was een Erasmus+-project (2021-2023) gericht op het naar voren brengen van de noodzaak van de beschikbaarheid van online culturele inhoud, wat heel duidelijk werd tijdens de Covid-19-pandemieën, met een focus op immaterieel cultureel erfgoed (ICH). Het project omvatte een fase van deskresearch over bestaande digitaliseringsmodellen en -praktijken van immaterieel gebied, gevolgd door de ontwikkeling van een trainingscurriculum en handboek voor professionals, evenals een digitaal platform met vijf modules en een digitale kaart.¹⁵

¹⁵ Meer informatie over het project is te vinden op <https://intangible-project.eu/>

4. Onderwijs- en leermethoden

5.1 Methodologische aanpak

Andragogie of de kunst van het lesgeven aan volwassenen, zoals ontwikkeld door Malcolm Knowles¹⁶ in 1968, richt zich rond vijf hoofdprincipes en gerelateerde onderwijsmethoden:

1. Zelfsturend leren – het is erg belangrijk dat het leerproces beantwoordt aan de kennisbehoeften van de begunstigde van het onderwijsproces. Dit proces gaat gepaard met ten minste drie vereisten: flexibiliteit, leren in eigen tempo en maatwerk
2. Relevant en doelgericht leren – in tegenstelling tot formeel onderwijs, dat meestal op vrij jonge leeftijd plaatsvindt, wanneer het curriculum in de meeste gevallen op nationaal niveau wordt vastgesteld en waar het onderwijzend personeel verantwoordelijk is voor het leveren van de inhoud aan leerlingen die voor hen is gemaakt door onderwijsonderzoekinstellingen, wordt in het geval van volwasseneneducatie het ontwerp van de inhoud gemaakt om aan de specifieke behoeften van de volwassene te voldoen leerlingen, wier doelen voor hen veel duidelijker zijn dan voor kinderen die zijn ingeschreven in het formele onderwijssysteem, waar het stellen van doelen en het bewaken van prestaties eerder de taken van de leraren zijn. Bovendien zijn het verwerven van functiespecifieke vaardigheden en het op een zeer duidelijke manier leveren van de inhoud erg belangrijk voor de volwassen lerenden.
3. Ervaringsleren is een belangrijke methode in het volwassenenonderwijs, omdat het lerenden, van wie sommigen personen zijn die om verschillende redenen geen toegang hebben gehad tot formeel onderwijs, in staat stelt zich gesterkt te voelen. Hierbij kan gedacht worden aan on-the-job trainingen, case studies maar ook simulaties en rollenspellen.
4. Bereidheid om te leren verwijst naar de oriëntatie van volwassenen op het verwerven van kennis die ze nodig hebben bij hun activiteiten. Voor dit doel is het van het grootste belang om de activiteiten af te stemmen op hun specifieke interesses, evenals het duidelijk aangeven van de verbanden tussen de educatieve activiteiten en wat de volwassen lerenden weten uit hun eerdere ervaringen.
5. Probleemoplossend leren kan bestaan uit het vinden van inspiratie in situaties uit het echte leven, het gebruik van rollenspellen en simulatie om te leren hoe gerelateerde problemen kunnen worden aangepakt, samenwerkend leren en interactieve activiteiten.¹⁷

Een andere methode waarmee rekening moet worden gehouden bij het onderwijzen van cultureel erfgoed aan lerende volwassenen, is die van transformatief leren. Deze methode, ontwikkeld door de Amerikaanse socioloog Jack Mezirow in 1991, stelt leerlingen in staat hun kritisch denken te ontwikkelen, terwijl ze inclusiever en reflectiever worden. Deze emotionele verandering vindt plaats

¹⁶ Vgl. Imed Bouchrika, "Theorie van volwasseneneducatie voor 2025: methoden en technieken van het lesgeven aan volwassenen", beschikbaar op [Theorie van volwasseneneducatie voor 2025: methoden en technieken voor het lesgeven aan volwassenen | Research.com](#)

¹⁷ Paul Symonds, "5 Key Principles of Malcolm Knowles Adult Learning Theory of Andragogy & Using It in the Workplace", beschikbaar op [5 Key Principles of Knowles Adult Learning Theory Andragogy](#)

Co-funded by
the European Union

lingen worden geconfronteerd met "desoriënterende dilemma's", dat wil zeggen
: passen in hun gebruikelijke eerdere begrip van de wereld.¹⁸

De bovenstaande methoden, die betrekking hebben op volwasseneneducatie in het algemeen, kunnen uiteraard worden toegepast op het onderwijzen van cultureel erfgoedonderwerpen die van belang kunnen zijn voor de volwassen lerenden. De sleutel is om het juiste thema te vinden, dat suggestief en aantrekkelijk genoeg is voor de doelgroep.

¹⁸ Vgl. Bouchrika, *t.a.p.*

5.2 Voorgestelde activiteiten

Voor de culturele organisatie die het programma voor volwasseneneducatie initieert:

1. Zorg voor een passende communicatiecampagne:
 - a. Denk aan de doelgroep, hun specifieke behoeften, de communicatiekanalen die ze gebruiken
 - b. Ontwerp de gerichte slogan om uw activiteit aan te kondigen
2. Zorgen voor traceerbaarheid van alle uitgevoerde handelingen:
 - a. Registratie
 - b. Aanwezigheidslijst
3. Ontwerp en uitvoering van het educatieprogramma voor cultureel erfgoed voor lerende volwassenen
 - a. Identificeer een interessant onderwerp voor de doelgroep
 - b. Wijs de taak toe aan het juiste personeel
 - c. Implementeer het programma
 - d. Beoordeel het programma: zelfevaluatie door de opleider van volwassenen en evaluatie door de lerende volwassenen.

Voorbeeld van praktische activiteiten:

Workshop: Wat is erfgoed voor mij?

Doelgroep: 15 deelnemers

Duur: 1 uur – 1 uur en een half

Soort werk: open discussie (15-20 minuten), museumbezoek (15-20 minuten), praktijkwerk (30-50 minuten)

6. Referenties en verder leesmateriaal.

Bouchrika, Imed: “Adult Learning Theory for 2025: Methods and Techniques of Teaching Adults”, available at [Adult Learning Theory for 2025: Methods and Techniques of Teaching Adults | Research.com](#)

Desvallées, André; Mairesse, François (ed.), *Key Concepts of Museology*, Armand Colin, 2010, available at [BOOK 1032-3p001-085-ANGLAISE_INSRT MBB.indd](#)

Eden, Chima Abimbola; Chisom, Onyebuchi Nneamaka; Adeniyi, Idowu Sulaimon: “Cultural Competence in Education: Strategies for Fostering Inclusivity and Diversity Awareness”, in *International Journal of Applied Research in Social Sciences*, Volume 6, Issue 3, March 2024, DOI: 10.51594/ijarss.v6i3.895

Penna, Karla Nunnes: “Cultural heritage as an educational base for the traditional pillars of sustainable development”, conference paper available at https://www.researchgate.net/publication/330881714_Cultural_heritage_as_an_educational_base_for_the_traditional_pillars_of_sustainable_development

Symonds, Paul: “5 Key Principles of Malcolm Knowles Adult Learning Theory of Andragogy & Using It in the Workplace”, available at [5 Key Principles of Knowles Adult Learning Theory Andragogy](#)

[Cultural heritage | UNESCO UIS](#)

[Digitalisation and Adult Learning in Antalya Olgunlasma Institution...](#)

[EU Policy for cultural heritage - Culture and Creativity](#)

<https://www.folkart-culture.eu/>

<https://intangible-project.eu/>

[Museum Definition - International Council of Museums - International Council of Museums](#)

[REACT | Resources for Accessible Cultural Tours](#)

[The Concept and History of Cultural Heritage | Cultural Heritage Studies](#)

[World Heritage | UNESCO](#)

7. Conclusie

Cultureel erfgoed is een enorme pool van middelen voor een verscheidenheid aan educatieve doeleinden, die kunnen worden aangepast aan de specifieke behoeften van de doelgroep. In veel

Co-funded by
the European Union

de eindgebruikers van de cultureel-educatieve activiteiten zich er niet per se voor de erkenning van de actie, maar eerder voor de empowerment die de toegang tot geeft.

het begrip van cultuur is niet altijd gemakkelijk en ongecompliceerd, en het erkennen voor wat het is voor het zelf en voor de samenleving is een enorme stap in iemands persoonlijke groei, in de ontwikkeling van de kansen op toegang tot een betere carrière en ook in de betrokkenheid bij acties die verband houden met een duurzamere toekomst voor de hele gemeenschappen.

Co-funded by
the European Union

***Nationalisme en eurosceptis overwinnen
door middel van cultuur***